

רע"פ 3062/15 - רחמים עמרני נ' מדינת ישראל

רע"פ 3062/15 - רחמים עמרני נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 3062/15

רחמים עמרני

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[05.05.2015]

כבוד השופט א' שהם

בשם המבקש - עו"ד אמירה רינגר

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 27.1.2015, בת"ד 4500-08-13, שניתן

על-ידי כב' השופט ר' בן-יוסף

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ר' בן-יוסף), בעפ"ת 4289-04-15, מיום 16.4.2015, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב-יפו (כב' השופט ר' פרי) (להלן: בית המשפט לתעבורה), בת"ד 4500-08-13, מיום 2.9.2014.
2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות, אשר הושת על המבקש, עד להחלטה בבקשה לרשות ערעור. בהחלטתי מיום 4.5.2015, נעתרתי לבקשה והוריתי על עיכוב ביצוע העונש.

רקע והליכים קודמים

3. נגד המבקש הוגש כתב אישום, אשר מעובדותיו עולה, כי ביום 2.9.2012, בסמוך לשעה 19:50, הוא נהג בג'יפ מסוג טויוטה ברחוב עזרא בעיר בני ברק, בכיוון הצומת של רחוב זה עם רחוב חידושי הרי"מ. בסמוך לצומת, מסומן לרוחב הכביש מעבר חציה להולכי רגל. אותה עת חצתה הולכת רגל קטינה (ילידת שנת 2001) במעבר החצייה (להלן: הולכת הרגל). נטען בכתב האישום, כי מאחר שהמבקש נהג בקלות ראש; לא מיקד מלוא תשומת ליבו בדרכו; לא האט מהירות נסיעתו לכדי עצירה; ולא איפשר להולכת הרגל לחצות בבטחה את הכביש, המבקש פגע בהולכת הרגל (להלן: התאונה), וגרם לה חבלה של ממש (שבר בצוואר הירך משמאל; שבר ברמוס פוביס משמאל; ופגיעה מוחית ודמם בקרן אחורית בחדר שמאל). עקב כך, נזקקה הולכת הרגל לניתוחים רבים וטיפול שיקומי ארוך. כתב האישום ייחס, אפוא, למבקש את העבירות הבאות: אי מתן אפשרות להולך רגל לחצות במעבר חצייה בבטחה, לפי תקנה 67(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה); נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) בצירוף עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]; ואי האטה לפני מעבר חצייה, לפי תקנה 52(6) לתקנות התעבורה.
4. המבקש כפר בעבירות שיוחסו לו, והורשע, ביום 2.9.2014, לאחר משפט הוכחות. בהכרעת דינו, ציין בית המשפט לתעבורה, כי יריעת המחלוקת נעוצה בשאלה האם התאונה היתה בלתי נמנעת, כטענת המבקש, או שמא ניתן היה למונעה, כטענת המשיבה. בהקשר לכך, קבע בית המשפט לתעבורה, כי הוכחו בפניו הממצאים העובדתיים הבאים: מקום התאונה, ומיקום מעבר החצייה היו מוכרים למבקש; המבקש נהג את רכבו במהירות של 40 עד 50 קמ"ש; הולכת הרגל חצתה את מעבר החצייה בריצה; וקיים מסתור בדמות חומת ישיבה מן המקום שממנו החלה הולכת הרגל בחצייתה. בהתייחס לגרסתו של המבקש בעדותו בבית המשפט, ציין בית המשפט לתעבורה, כי גרסה זו "מעלה בי תמיהות", וכי היא "משתנה ומתפתחת". לאחר זאת נקבע, כי המבקש "הבחין בהולכת הרגל על המדרכה, נסע במהירות של 40-50 קמ"ש, החל להאט ובלם בשלב מאוחר מדי". בית המשפט לתעבורה נתן את דעתו לכך שהולכת הרגל חצתה את מעבר החצייה בריצה, אך קבע כי על הנהג חלה "חובת זהירות מוגברת" ביחס להולכי הרגל, וכי עליו "לתור אחר הולכי הרגל, להאט מהירותו, למהירות שהינה סבירה לפי מצב הכביש ותנאי הדרך ואף לעצור את רכבו". תוך הישענות על ניסוי שדה ראיינה בזירת התאונה, אותו ערך בוחן משטרתי עם המבקש; ועל הממצא שנקבע, לפיו המבקש הכיר את המקום ואת מעבר החצייה, קבע בית המשפט לתעבורה, כי "היה [על המבקש] להאט לפני המעבר עד כדי עצירה, שכן הולכי רגל 'מוסתרים' עלולים להגיע אל המעבר ולחצותו, כפי שאכן ארע"; וכי היה עליו "לצפות גם אפשרות להתרשלות מצד קבוצת אוכלוסיה ממוקדת, כגון ילדים". על יסוד נימוקים אלו, הרשיע בית המשפט לתעבורה את המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.
5. בגזר דין, מיום 27.1.2015, אשר עודכן בגזר דין משלים, מיום 8.3.2015, השית בית המשפט לתעבורה על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות; פסילת רשיון נהיגה לתקופה של 3 שנים, בניכוי 60 ימי הפסילה המינהלית, אותה ריצה המבקש; פסילת רשיון נהיגה על תנאי לתקופה של 6 חודשים, למשך 3 שנים; מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, עבירה של נהיגה בקלות ראש שגרמה לחבלה של ממש לאדם, או נהיגה בזמן פסילה; ופיצוי למשפחת הולכת הרגל בסך ₪7,500.
6. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש, על הכרעת דינו של בית המשפט לתעבורה. נקבע, בהקשר זה, כי "הכרעת דינו של [בית המשפט לתעבורה] מבוססת על הדין הנוהג נכונה, ואין ערכאת הערעור יכולה להתערב בה". בית המשפט המחוזי אימץ את מסקנתו של בית המשפט לתעבורה, לפיה היה על המבקש לצפות את האפשרות, כי ילדים יחצו את מעבר החציה בריצה, ומשלא עשה כן "הרי הוא התרשל והתרשל ברמה גבוהה".
- כמו-כן, נדחה הערעור בנוגע לעונש, בשים לב לחומרת התרשלותו של המבקש ולפגיעה הקשה שנגרמה להולכת הרגל. הבקשה לרשות ערעור

7. במסגרת הבקשה לרשות ערעור, ציין המבקש, כי בקשתו מעוררת שלוש שאלות מרכזיות, ואלו הן: האם פגיעה במעבר חצייה מהווה עבירה של אחריות קפידה, בלא שנקבע כך בחיקוק או בדין; האם מוסמך בית המשפט שלערעור לקבוע כממצא עובדתי רף רשלנות גבוה מזה שנקבע בערכאה הדיונית; וכן, האם פעל בית המשפט המחוזי באופן תקין, משהקדיש לפסק דינו 18 שורות בלבד, ו"לא התייחס ולו במילה אחת לנימוקי הודעת הערעור והטיעונים, ולמעשה רק הצדיק את הכרעת הדין". בנוסף, השיג המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום, בציינו כי העונשים שהושתו עליו "חורגים בצורה קיצונית מהעונש הראוי בנסיבות העניין".

דין והכרעה

8. דין הבקשה לרשות ערעור שלפניי להידחות. למרות נסיונו של המבקש לעטות על בקשתו נופך עקרוני, הבקשה אינה מעוררת שאלה משפטיות כבדות משקל ורחבת היקף, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים לה, ואין עולה ממנה חשש כי נגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק חמור. בשל כך, הבקשה אינה עומדת באמות המידה שנקבעו למתן רשות ערעור (רע"פ 2945/15 אבו חנין נ' מדינת ישראל (3.5.2015); (רע"פ 2844/15 ארזים חברה קבלנית למיחזור ופינויפסולת בע"מ נ' המשרד לאיכות הסביבה (3.5.2015); רע"פ 2730/15 מימון נ' מדינת ישראל (29.4.2015)). יצוין, כי חלקים רבים של הבקשה שלפניי מועתקים מהודעת הערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי. די בכך כדי לדחות את הבקשה לרשות ערעור, שהרי, כפי שצינתי ברע"פ 1402/15 טלי נ' מדינת ישראל (4.3.2015): "העתקת עיקרי הטיעונים מכתב הערעור מעידה, כי מטרת הבקשה לרשות ערעור אינה אלא ניסיון ל'מקצה שיפורים', ומטרה מעין זו אינה מצדיקה, ככלל, היעדרות לבקשת רשות הערעור (רע"פ 113/15 אעלמי נ' מדינת ישראל (20.1.2015); רע"פ 6615/13 שווקי נ' מדינת ישראל (29.10.2013)). כפי שכתבתי בהקשר דומה: 'לא יעלה על הדעת, כי בקשת רשות ערעור תהא כר ל'מקצה שיפורים' לבעל דין שאינו שבע רצון מהתוצאה אליה הגיעה ערכאת הערעור [...] ותהווה, הלכה למעשה, ערעור נוסף על הכרעתו של בית-המשפט המחוזי (רע"פ 9019/12 חטיב נ' מדינת ישראל (17.12.2012))'".

9. למעלה מן הצורך, אציין כי לא מצאתי ממש בטענותיו של המבקש גם לגופם של דברים. המבקש טוען כי קביעתו של בית המשפט לתעבורה, משמעה יצירת אחריות קפידה לעבירות שבהן הוא הורשע. על משמעותן של עבירות אחריות קפידה, עמד בית משפט זה, בע"פ 4783/09 שולשטיין נ' רשות ההגבלים העסקיים (16.9.2010), בציינו כי:

"עבירות האחריות הקפידה קיימות ככלל בתחומים מסוימים של חיי החברה אשר הצריכו הסדרה כדי להבטיח את תקנת הציבור בהם. הן מיועדות לתמרץ לנקיטת רמת זהירות גבוהה בכדי להבטיח את שלום הציבור בתחום הרלוונטי (ש"ז פלר יסודות בדיני עונשין כרך א 796 - 798 (1984) [...]) יפעת לחוק העונשין - עבירות של אחריות קפידה' משפטים לב 177, 180 - 181 (תשס"ב). [...] מדובר בעבירות הקובעות '...הסדרים כלכליים וחברתיים אחידים ובני-אכיפה, שיש בהם כדי לקבוע סטנדרד התנהגות מותאם לצורכי החברה בת זמננו. כדי להבטיח אכיפה פשוטה ויעילה של אותם כללי התנהגות וכדי להעמיק את האכיפה באותם תחומים, נקבעו עבירות שדרכי הוכחתן פשוטות, ומטעם זה פטר המחוקק את התביעה מהוכחת היסוד הנפשי של העבירה".

יש לדחות את טענתו זו של המבקש. בית המשפט לתעבורה קבע, כי בגדרי אחריותו של המבקש לעבירות שבהן הורשע, עליו לצפות גם סיכונים כדוגמת אלו שהתממשו במקרה דנן, ואין מדובר כלל בקביעת אחריות מוחלטת מבחינתו של המבקש, אלא בנהיגה רשלנית שגרמה לפגיעה בהולכת הרגל. נזכיר, כי בית המשפט לתעבורה ציין במפורש, כי: "מושכלות יסוד - תאונה על גבי מעבר חצייה איננה בבחינת אחריות מוחלטת של הנהג. כפי שלנהג המתקרב למעבר חצייה ישנה אחריות וחובת זהירות כלפי הולכי הרגל, אלה הנראים ואלה הצפויים, וגם אלה שאינם נראים [...] כך גם קיימת חובת זהירות ביחס להולכי הרגל לחצות בזהירות ובבטחה".

10. אין גם ממש בטענותיו האחרות של המבקש. אשר לטענה בדבר פסק דינו הקצר של בית המשפט המחוזי, סבורני, כי יש בו מעט המכיל את המרובה, ואשר לטענה בנוגע לחומרת העונש שנגזר על המבקש, נראה בעיניי, כי גזר הדין ראוי ומאוזן, בנסיבות העניין.

11. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית.

לפיכך, מתבטלת בזאת החלטתי מיום 4.5.2015, בנוגע לעיכוב ביצוע עונש עבודות השירות, אשר הוטל על המבקש. על המבקש להתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 2.6.2015, בשעה 08:00, במפקדת שב"ס, מחוז המרכז, יחידת עבודות השירות רמלה.

ניתנה היום, ט"ז באייר התשע"ה (5.5.2015).